GAZETY 22. POLSKIE

Anno 1736.

Z Warſzawy die 28. 9bris

Liſty Drezneńſkie *de 21. 9bris informant* iż Kroleſtwo Ichmość iuż ná zimową Rezydencyą powrocili tam z Hubertzburga. *Die 19. Ejusdem* iako w dźień S. Elżbiety obchodźił Dwor *Anniverſariam diem* Imienin Ceſarzowey Imośći gdźie odprawiła ſię ſolenna Gala przy rezonancyi Kapelli y bićiu z Armat, tamże miedzy innym Panſtwem znaydował ſię przy Stole Xiąże Jmość Ruſpoli bliſki krewny Oyca S. ktory *die 10. currentis* tamże z Wiednia przyiachał. *Die* zaś 21. *9bris celebrabatur* w Kośćiele tamecznym *Anniverſaria dies Converſionis* Krola Jegomośći AUGUSTA III. gdźie Krol Jegomość y z Krolową Imośćią w tenże dźień ſpowiadali ſię y kommunikowali. Jmość Pan Marſzałek Nad: Ertmansdorf wyiachał z Drezna od Kroleſtwa Ichmośćiow z powinſzowaniem do Xiążęćia Jmśći Weyſenfelſa ktoremu Xiężna Imość ſzczęśliwie Syna powiła. Xiąże Jmość Lubomirſki Staroſta Bohuſławſki iuż ſię ogłośił Dworowi że bierze *in Sociam Vitæ* Imość Pannę de Sztein Sioſtrę Imośći Pani Grafſowey Sułkowſkiey. Jmść P. Podſkarbi W. Koronn: *Die* 20. *præſentis* ſtanoł w Dreźnie.

Wprzeſzły Tydźień Jmć Pan Woiewoda Mazowiecki z Imśćią Panem Czeſznikiem Koron. przyiachali tu z Prus. *De fatis* Jmśći Pana Czapſkiego Woiewody Pomorſkiego *ſpargitur* tu iż miał w Staroſtwie Knyſzyńſkim *fatiſcedere.*

Z Białego Stoku die 21. 9bris.

Xiążę Jmść Lubomirſki Staroſta Bolimowſki chory tu z Dobr ſwoich Podgurſkich ná Podlaśie przybywſzy, y nie mogąc *eluctari hoc fatum*, dnia 12. *præſentis deſiit vivere* w Bielſku, ktorego Ciało do

Rzeſzo-

Rzeszowa poprowadzone będzie, y tam *insistendo ultimæ voluntati & dispositioni, sine ulla Pompa* u. OO. Reformatow *sepelietur.*

Z Krakowa die 25. 9bris.

Jmść Pan Koniuszy Koronny przybył tu z Imośćią swoią ktora tu ma połog odprawić. Xiężna Imość Radźiwiłowa Krayczyna Litewska powiwszy szczęśliwie Syna *die 23. præsentis* w malignie *fatiscessit* ktorey Pogrzeb u. OO. Francifzkanow ma być odprawiony. Także ogłaszaią tu Dzwony *fata* Imośći Pani Łochockiey Starośćiny Krzeczowskiey *de Domo* Czerny Starośćianki Parnawskiey ktora także powiwszy szczęśliwie Corkę *die 17. currentis* z tym się pożegnała świátem.

Z Piotrkowa die 23. 9bris.

Na Regestr Woiewodztwa Sieradzkiego przybyła tu znaczna Ichmośćiow frekwencya, Ichmość *Judices Deputati tempestive* zaśiadaią y długo w nocy sądzą *præstando sitientibus justitiam.* Dnia onegdayszego Sprawa agitowała się nieiákiego Jmći P. Korzenickiego o zabićie trzech Braći rodzonych y innych kilku ludźi, ktory będąc *Criminaliter convictus* uszedł był z Ratusza, ále iest *comprehensus* y *in Carceribus detentus* oczekiwaiąc *ulteriorem Executionem Decreti.* Przybył tu *recenter* Jmść Pan Kasztelan Rospirski, tudźiesz Jmość Pan Starosta Bolesławski z Imśćią swoią ná sprawę swoię.

Z Leszna die 23. 9bris.

Kommissya *per Legem Publicam* naznaczona do tych czas tu *diligentissimè continuatur* przy znaczney frekwencyi Ichmośćiow *Jura sua Producentium;* ná ktorą to Kommisyą przybył także tu z Saxonij Imć Pan Gizycki Cześnik Buski Sekretarz Imći Páná Graffa Sułkowskiego, tá zaś Kommissya ma się przedłużyć áż *ad diem 15. Xbris* y Dekretá względem dobr Ichmćiow Opalińskich máią *ante limitationem promulgari.* Odpráwiły się też tu Chrzćiny Syná Imći Páná Pułowniká Linowskiego w liczney ássystencyi rożnych Ichmćiow, ktorego do Chrztu trzymał Xiąże Imć Biskup Krákowski z Jeymćią Pánią Kásztellánową Rogoźińską Wdową; Imć Pan Wojewodá Chełmiński z Jeymćią Pánią Kásztellánową Rogoźińską, Imć Pan Dąbski Stolnik Brzeski Kujáwski z Jeymćią Pánią Podkomorzyną Poznáńską: támże po skończonych Ceremoniách Xiąże Imć

bifkup

Biſkup Krákowſki *in favorem Neonati* wypráwił ſolenny Bal przy rezonáncyi Kápelli.

Imć Pan Ponińſki Referendarz Koronny iuż w dobrym znáyduiąc ſię zdrowiu obchodził *anniverſariam Diem 17. præſentis* Imienin Jeymći ſwoiey w Párzymiechu Dobrách ſwoich gdźie miedzy innemi Gośćiámi znáydował ſię Imć Pan Generał Lewendal z teráznieyſzą Jeymośćią ſwoią.

Continuacya Pogrzebu J O JeyMći Xiężney Márcyány z Dowmontow Sieśickich Rádźiwiłłowey, Kráyczyney W. X. Litt: odpráwionego w Nieświżu Kolleg: Soc: JESU Dniá 29. 8bris.

Rrzy poſtumenćie tegoż Koloſſu Inſkrypcya.

Przy JEZUSA Imieniu, honor leży w Grobie,
Ná świát Polſki ſłynący, w rożliczney ozdobie;
w Izábelli zákwitnie w Xiążęćiu Leonie,
Ten wyrok zápiſany ná wieczyſtym tronie.

Ná Cyrkule drugim Koloſſu czwartego Inſkrypcya.

EXpeCtans Vos ô aſtra! CogItaVI DIes antIqVos & annos æternos In Mente habVI.

Pſal: 76. v. 6.

Przy poſtumenćie tegoż Koloſſu Inſkrypcya.

Záwſze sferá Wieczności ná mym ſtawa oku,
Przepędzonych lat cyrkuł, nie odſtąpił kroku,
Tenći pierśćień wiecznośći gdym záwſze ceniłá,
Ná trwáłą wieczność duſzę BOGU záślubiłá.

Ná Cyrkule pierwſzym Koloſſu piątego inwencya taka.

Odmalowane było ſłońce záchodzące z Inſkrypcyą *Non obiit ſed abijt*

Auſonius.

Przy poſtumenćie tegoż Koloſſu Inſkrypcya.

Lubo ſłońce záchodźi, wſzák nigdy nie ginie
Zachod Xiężney Jáśnieie w gorney Páleſtynie.

Ná Cyrkule drugim tegoż koloſſu takaż inwencya.

Odmálowány był Fenix z popiołu wylátuiący z inſkrypcyą: *Spero poſt funera vitam.*

Przy postumenćie tegoż kolossu Inskrypcya.

Dług ze śmierći wypłacam, wyrok roskázuie.
Prawdá wieczna záś żywot wieczny obiecuie.

Ná Cyrkule pierwszym kolossu szostego táka byłá inwencya:

Herbownemu strzelcowi Xiążąt IchMćiow Dowmontow Sieśiekich, dążącemu do honorow mety, śmierć strzáłę kruszy, ktorey ułomki, ná insignia rożnych Dygnitarstw spadáią: Inskrypcya.

Abstulerat decies præmia Victor eques.

Ovid. 4. Tristium.

Przy postumencie Inskrypcya.

Dálszych śćigáć honorow gdy nie dáią fata,
W tym się mylą, wszák wieczne są Siesickich látá.

Ná Cyrkule drugim Kolossu szostego Inwencya.

Odmálowány Herkules pásuiący się z Anteuszem, ktory o źiemię uderzony, od niey utwierdzony, tryumfuie. Inskrypcya.

Procubuit majorq; jacens apparuit.

Lucanus

Przy postumenćie Inskrypcya.

Gdy mię o grob Láchesis mśćiwa uderzyłá
Prágnąc zniżyć áż w Niebo samo, wywyższyłá.

Ná kolossie pierwszym od drzwi Kośćielnych, byłá inwencya táka.

Anjoł niedáleko od Geniuszá, ś. p. Xiężney Jeymći lokowány, do teyże Xiężney Jeymći mowiący.

1711 HeV fVge„ CrVDeLes terras fVge LIttVs aVarVM

Virg: L. 7. Æneidos.

Geniusz ś. p. Xiężney JeyMći do J. O. Potomkow mowiący:

Ite ne DefICIatIs In trIbVLatIonIbVs MeIs pro VobIs, qVæ est gLoria Vestra.

Ad Eph. 3.

Gieniusze JJ. OO. Xiążąt pozostáłych, do J. O, Xiężney, Rodźićielki mowiące.

1711 AbIs neqVe soL sInè nVbIbVs IbIt
DVM soL & nostræ CaVsa qVIetIs abes.

Remundus in Alexiadè Eleg. 4ta

Ná

Ná drugim *ex oppoſito* Koloſſie CHRYSTUS Pan do ś. p. Xiężney Jeymći mowiący.

IſtI sItIentI Dabo De fonte aqVæ ViVæ, qVI VICerIt possIDebIt hæC.

Apocalip: 21.

Gieniuſz Wiáry S. Kátolickiey do teyże J. O. Jeymći Xiężney mowiący.

ſpes pLena eſt paVCIs VeXatI In MVLtIs bene DIsponentVr.

Sapien: 3.

Gieniuſz J. O. Xiężney ná śmierći portret záparruiący ſię y mowiący.

QVot qVot pene horæ fLVVnt, tot Ire CIVes,

triſte LIbItInæ ad forVM patet.

Avanc: in Alphonſo act: 1. Scen: 2.

Nád Báldáchinem inwencya byłá táka.

Anjoł podáiący J. O. Xiężnie Niebieſką purpurę, y mowiący.

IterVM ſe ſe regaLIbVs InDVIt,

Et notá frVItVr IaCtantIor aVLâ.

Claud: de 3tio Conſul: Honorij.

Gieniuſz J. O. Domu Xążąt Rádźiwiłłow ták życzący.

hVC eXCVrrIt tVIs

Serena RegnIs seMper InnVbIs DIes.

Giatini in Traged: Leonisſ.

Ite sVrgIte ſopItæ, qVas orbVIt aMbItVs artes,

NiL LICet InVIDIæ

Claudian: de Bello Gildomico.

Koło Kátáfalku w bliżſzych liniach ſtały Gieniuſze:

Gieniuſz J O. Domu Ichmćiow Xiążąt Rádźiwiłłow, żal ſwoy wyraża.

Załobę Rádziwiłłow Xiążąt (pretext ſtuſzny)
Ze wdźiewa czarny Orzeł, dźiśiay dźień zaduſzny,
Przy Xiężney wſzák kondukcie ánniwerſarz cáły
Xiążąt, ktorych ſię cnoty, w niey wſzyſtkie zebráły.
Sierotki w sierot Mátce, liczne ſą cnot ſkłády,
Zywe ſpráwiedliwośći Károlá przykłády,
Effemij pobożność á wſzyſtkich ſzczodrotá
Xiążąt, zkąd to uroſła práwie wolność złota.
W żałobie Xięcy Orzeł, lecz czego żáłuie,
Przeſtáie Xiężną ziemi być, w Niebie kroluie.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE. Anno 1736.

Z Włoch.

Z Liworny Die 27. 8bris.

Xiążęćiá *de Montemar* codźiennie ſpodźiewáią ſię tutay z Pizy powrácáiącego, zá ktorego przybyćiem będźie wſzelka wiádomość, ieżeli Woyſká Hiſzpáńſkiego z Toſkány ewakuácya náſtąpi tymi czáſy, czyli też ná źimową konſyſtencyą támże lokowáne będźie.

Z Korſyki przyſzłá wiádomość, Iż Báron *de Neyhoff* záżył ſpoſobu względem przyćiągnienia ná ſwoię ſtronę Málkontentow, ktorzy go byli wcále odſtąpili z tych dwunaſtu ſtárſzych przyſtáli do niego, więc z tákowey okázyi ſolennie ſpiewáno *Te DEUM Laudamus*, y tych wſzyſtkich pomieniony Báron *de Neyhoff* należyćie częſtował.

Z Medyolánu die 31 8bris. Spargitur tu Iż Felt-Márſzałek Graff *de Kewenhuller* odebrał Liſt od Márſzałká *de Noailles* donoſzący, że ma dány ſobie ordynáns od Krolá JMći Fráncuſkiego, áby iáchał do Wiedniá w Chárákterze *uti Miniſter Plenipotentiarius* dla zákonkludowánego Uniwerſálnego pokoiu.

Z Niemiec.

z Wiedniá die 3. 9bris: In Feſto SS. Simonis & Judæ Apoſtolorum, Ceſárſtwo IchMość w áſſyſtencyi Arcy-Xiężniczek iezdźili do Kośćiołá S. Piotrá ná Nabożeńſtwo, *ex poſt* áſſyſtowáli Litanij ſpiewáney przed kolumną w Rynku wyzáwioną ná podźiękowánie Pánu BOGU, iż raczył w Roku 1679. Miáſto tuteyſze od Powietrza eliberowáć. Xiążę Lotáryńſki z Xiążęćiem Brátem ſwoim wyiáchał do Prezburgu ná polowánie. Przyſzłá tu z Włoch wiádomość, iákoby Xiąże *de Montemar* w Toſkánij z okázyi przybyćia tám kuryerá wyráźny miał odebráć ordynáns, áby z Xięſtwá Toſkáńſkiego *inter diem 13 & 22. Menſis præſentis* z Woyſkiem ſwoim uſtąpił, do czego przez ſurowe Dworu Fráncuſkiego reflexye ma być nakłoniony, bo lubo Dwor Fráncuſki z oſobliwych rácyi ſekretnie Dworowi Hiſzpáńſkiemu perſwádował, áby bliſki pokoy cokolwiek przedłużył, tedy iednák Kárdynał *de Fleury* (ktory

periculose ma *decumbere*) chcąc Krolestwo Francuskie przed śmierćią swoią w zupełnym zostáwić pokoiu, tyle wymogł przez remonstrácye swoie u Krolá Imći Fráncuskiego, że od przedśięwźięćia swego superśedował, y Koronę Hiszpáńską ku innym nákłonił intencyom; z czego tedy máią tu opinią, iż pomieniona Koroná Flottę swoię do Dálmácyi przećiwko Turkom obroci. Względem záś Kássácyi czwartego Artykułu Ryzwickiego Pokoju, dána od Dworu Cesarskiego Ministrow Morskich potencyi rezolucya Iż Cesarz Imć *cum statibus Imperij* gotow rewokowáć pomienioną klauzulę, byleby tylko Koroná Frácuska konsens swoy y formálną deklárácyą posłałá, z czym ciż Ministrowie událi się do Imći Páná *du Theill* Ministrá Fráncuskiego, ktory *hôc in puncto* wysłał kuryerá do Páryżá, ktorego powrot finálną *in hac materia* przyniesie decyzyą. z Węgier ostátnie Listy donoszą, iż Mársz Imći Páná Felt-Márszałká Graffá *de Palfi* z Woyskiem Cesárskim ku Gránicom Tureckim ták po áltrował támteyszych ná gránicy będących mieszkáńcow, że się co żywo do Fortec reyterowáli.

Z Francyi.

Z Páryżá Die 9. 9bris.

Die 30. Mensis praesentis Krol Imć Fráncuski rożnym Ministrom dawał audyencyą gdźie miedzy innemi znáydował się Imć Xiądz Delcy *Nuntius Apostolicus* y prezentował Krolowi Imći, Imći Xiędzá *Lercari*, á ten oddał *Breve Apostolicū* Krolowi Imśći, coby zás w nim się záwierało *non constat*, potym tenże miał audyencyą u Krolowey Jeymći, ktora dniá wczoráyszego w Meudonie z Krolem Imćią Stánisłáwem obiádowáłá. Wyiazd tego Páná do Kommercyi áż ná przyszłą Wiosnę ma być odłożony, dla tego tenże Krol Imć Rezydencyą swoię źimową w Chamborze ma kontynuowáć, *interea* Dwor Jego coraz bárźiey *adaugetur*. Dwor tuteyszy odebrał wiádomość od JMći Páná Márkwisa *de Vaugrenan* Posłá u Dworu Hiszpáńskiego zostáiącego, że JMć Pan Pátynho pierwszy Minister Hiszpáński ieszcze żyie y miáło mu się troszeczkę polepszyć.

Infant Don Emmanuel z Portugálii Listownie uprászał Krolá JMći, áby niepozwolił we Fráncyi przez ktory czás mieszkáć, lecz podobno Responsu ná to nie odebrał.

Konferencye z Jmćią Pánem

Báro

Báronem Szmerlingiem *zelosè continuantur* względem uſpokoienia Dyſſenſyi o Ewákuácyą odebránych Fortec y oddánia Xięſtwá Lotárinſkiego, z tym wſzyſtkim niektorzy ieſzcze powątpiwáią, áżeby to miáło przyść do ſkutku, poki Dwor Hiſzpáńſki nie zezwoli ná Rumácyą Toſkánij. Xiężna *de Bourbo* coraz do lepſzego przychodźi zdrowia, o co medyk Jey uśilnie ſtára ſię, będąc od Niey tábákierą *valoris 100.* Luidorow regálizowány. JMć Pan Bernárd Bánkier záwołány tuteyſzy *periculoſe decumbens*, gdy iuſz od Medykow zoſtał opuſzczony, wezwał do śiebie Notáryuſzá ſwego, y dał mu 10000. funtow ſrebrá, áby rozdał między ubogich.

z Konſtántynopolá Die 18. 9bris.

Regencya tuteyſza obawiáiąc ſię ieſzcze ſedycyi ták w Mieśćie tuteyſzym iáko też y w Prowincyách Miáſtá tego, rożne *in favorem ſui* głośi wiádomośći ná uśmierzenie Poſpolſtwá, *quo fine* konferencye z Miniſtrem Perſkim Báſzą y Hánem *continuantur* udáiąc iż niektore *præliminaria* do Pokoiu máią być zákończone; Aże tu ogłoſzono iż Woyſká Moſkiewſkie ná źimowe udáły ſię kwátery, więc y Wielkiemu Weyzerowi poſłány ordynáns, áby też uczyniwſzy tu ſię powroćił.

Rozgłoſzono tu tákże iákoby Imć Pan Neupleff niegdy Miniſter Roſſyiſki przybył do Obozu Imći Páná Felt-Márſzałká Municha z Inſtrukcyámi niby tráktowánia o Pokoy z Weyzerem. To záś ma być pewna iż Sułtán Wielki przeſzłego Háná, że Woyſku Roſſyiſkiemu pod Perekopem należytey nie dał Rezyſtencyi, degrádowáwſzy go poſłał ná wygnánie do Inſuły Hyos, uczyniwſzy Hánem ná Jego mieyſcu Sułtáná Gałgán.

Z Hagi Die 28. 8bris.

Nádźieia Celebrowania tu Kongreſſu Pokoiu zdáie ſię znowu upádáć, bo lubo Dwor Francuſki w tym poſłał tu Konſens ſwoy, tedy iednak Ceſarz Jegomość do niczego ſię deklárowáć niechce, pod tym pretextem, że ieżeli potrzeba Konſenſu będźie, w żadnym Hollenderſkim Mieśćie nie powinien być Celebrowany, ponieważ taż Rzeczpoſpolita wcále *nullas ſumpſit Partes* oſtátniey woyny; że záś o Gwarrancyą tegoż Traktatu Morſkich Potencyi mocno inne Potencye, mianowićie Hiſzpánia náćiera, tedy zupełnie nie upada nádźieia potwierdzenia dáwnieyſzych Traktatow, bez czego Morſkie Potencye do Gwarrantowania znáć ſię niechcą.